

Handläggare: Gun Hedman Champdavoine/Petra Sehlén
Titel: Tillsynsinspektörer

Tillsynsrapport från Norrtälje kommuns regelbundna tillsyn av pedagogisk omsorg 2024

Sammanfattning av årets tillsyn

Under våren 2024 har regelbunden tillsyn genomförts av en huvudman för pedagogisk omsorg, tidigare kallat familjedaghem. Totalt finns fyra pedagogiska omsorger med verksamhet i kommunen.

Verksamheten vid den granskade pedagogiska omsorgen bedrivs i en trygg lek- och lärorik miljö och utbildningen utformas så att den omfattar de mål och riktlinjer som gäller för pedagogisk omsorg. Barnen ges goda förutsättningar till lek, rörelse och lärande både inomhus, ute på den egna gården och i närområdet.

Barnen förbereds för fortsatt lärande och för utbildning inom skolväsendet och ges, vid behov, särskilt stöd. Huvudmannen uppfyller kraven vad gäller personalens utbildning och har rutiner för klagomålshantering och barnsäkerhet. Huvudmannen bedöms även uppfylla kraven på insikt och lämplighet samt systematiskt kvalitetsarbete. I syfte att höja kvaliteten och barnsäkerheten ytterligare gavs huvudmannen ett par förslag på utvecklingsområden och åtgärder.

Utöver den regelbundna tillsynen har uppföljning av föregående års regelbundna tillsyn och denna huvudmans systematiska kvalitetsarbete också genomförts. Berörd huvudman har fått rådgivning och har därefter kommit i gång med sitt arbete och dokumentationen av det systematiska kvalitetsarbetet. Arbete med och dokumentationen av det systematiska kvalitetsarbetet kommer att följas ännu en period, både enskilt och i grupp med övriga pedagogiska omsorger under hösten 2024 och våren 2025.

En utvärderingsenkät om genomförd tillsyn har skickats till samtliga verksamheter som omfattats av tillsyn.

Inledning

Begreppet pedagogisk omsorg infördes i skollagen 2009 och ersatte det tidigare begreppet familjedaghem. Det finns inga krav på att en kommun ska erbjuda pedagogisk omsorg men det finns ett strävansmål att erbjuda pedagogisk omsorg om det finns vårdnadshavare som efterfrågar verksamhetsformen, som är ett alternativ till förskola. Det finns inga lagkrav på att det ska finnas personal med pedagogisk högskoleutbildning i verksamheten, så som det gör för förskola. Inom pedagogisk omsorg bedöms det som tillräckligt att personalen har utbildning för arbete med barn eller erfarenhet av arbete med barn. I januari 2023 trädde en ny lagstiftning i kraft där kraven på verksamheten i pedagogisk omsorg skärptes i olika delar. Enligt lagstiftningen ska den enskilde, det vill säga huvudmannen, också ha insikt i och förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten samt bedömas lämplig.

Barn- och skolnämnden beslutade den 2023-12-18, § 112 om plan för tillsyn av fristående pedagogisk omsorg 2024. Enligt beslutet skulle tillsynen under 2024 utföras som en regelbunden tillsyn där en av totalt fyra huvudmän för pedagogisk omsorg skulle granskas. Tillsynen skulle omfatta samtliga områden i skollagen som gäller pedagogisk omsorg samt Skolverkets allmänna råd för pedagogisk omsorg, med ett särskilt fokus på verksamhetens arbete med demokrati, värdegrund och jämställdhet. Utöver ovanstående skulle också en granskning av huvudmannens insikt och lämplighet genomföras.

Tillsynen påbörjades genom informationsinhämtning från huvudmannen samt inhämtning av underlag avseende huvudmannens insikt och lämplighet. Därefter har verksamhetsbesök i den pedagogiska verksamheten genomförts i februari 2024 med en följande digital återkoppling. Ett återbesök har genomförts i slutet av maj 2024.

Norrtälje kommun har tillsyn över fristående pedagogisk omsorg vars huvudman kommunen har godkänt och att enskilda som godkänts av kommunen fortlöpande uppfyller kraven¹. Med tillsyn avses en självständig granskning som har till syfte att kontrollera om den verksamhet som granskas uppfyller de krav som följer av lagar och andra föreskrifter. Läroplanen för förskolan är enbart vägledande för verksamheter inom pedagogisk omsorg.

I tillsynen ingår att fatta beslut om eventuella åtgärder som huvudmannen bör eller ska rätta till för att uppfylla de nationellt ställda kraven. Tillsynsbesluten ska ha en påföljande text som anger vilka bestämmelser i lagar och föreskrifter som ligger till grund för besluten och hur kommunen i egenskap av tillsynsmyndighet avser att följa upp att huvudmannen vidtar de åtgärder som behövs för att leva upp till dessa krav.

1. Vid ringa överträdelse kan kommunen avstå från ingripande² om överträdelsen är ringa eller när den vars verksamhet granskas vidtar nödvändig rättelse.
2. Vid mindre allvarliga överträdelser kan kommunen meddela en anmärkning³.
3. Om verksamheten inte uppfyller de nationellt ställda kraven kan kommunen förelägga⁴ huvudmannen att fullgöra sina skyldigheter. Ett föreläggande som inte åtgärdas av huvudmannen kan förenas med vite.

---

¹ Skollagen 26 kap. 4 § och 25 kap.

² Skollagen 26 kap. 12 §

³ Skollagen 26 kap. 11 §

⁴ Skollagen 26 kap. 10 och 27 §§

4. Kommunen kan vid svåra överträdelser återkalla ett beslut om rätt till bidrag⁵.

Efter tillsynen får huvudmannen tid att åtgärda eventuella brister innan Norrtälje kommun följer upp beslutet.

Följande lagar och styrdokument reglerar pedagogisk omsorg:

Skollagen 2010:800

Diskrimineringslagen 2018:567

Läroplanen för förskolan Lpfö 18

Skolverkets Allmänna råd för Pedagogisk omsorg

Riktlinjer för tillsyn och annan myndighetsutövning av fristående förskolor och annan pedagogisk verksamhet i Norrtälje kommun, antagna av barn- och skolnämnden 2020-12-07 § 129.

Plan och metod för 2024

Underlag för granskningen har inhämtats från huvudmannen i form av redogörelser, dokumentation, olika skriftliga rutiner samt protokoll över genomförd barnsäkerhetsgenomgång. Underlag för prövning av huvudmannens insikt och lämplighet har också inhämtats. Därefter har tillsynsbesök i familjedaghemmet genomförts under en dag i februari med granskning av verksamheten, lärmiljön och barnsäkerheten. Ett återbesök har genomförts i maj då barngruppen vid besöket i februari var kraftigt reducerad på grund av sjukdom. Huvudmannen och verksamheten har efter tillsynsbesök fått återkoppling på tillsynen vid ett digitalt möte och därefter ett beslut samt en beskrivande rapport.

Resultat

Norrtälje kommun hade våren 2024, 4 verksamheter som bedrev pedagogisk omsorg. I maj 2024 fanns 43 barn inskrivna i pedagogisk omsorg. Denna siffra hade i oktober 2024 sjunkit till 39 barn.

Granskade huvudmän och verksamheter

Norrtälje kommun har under 2024 genomfört regelbunden tillsyn av en huvudman för pedagogisk omsorg. Utöver den regelbundna tillsynen har uppföljning av föregående års regelbundna tillsyn och denna huvudmans systematiska kvalitetsarbete också genomförts.

Huvudman och verksamhet
C-företaget dagbarnvårdare <i>Familjedaghemmet Lugnet</i> (regelbunden tillsyn 2024)
Linda Naderi, Ekeby familjedaghem (uppföljning av tillsyn 2023)

Bedömning vid regelbunden tillsyn

Pedagogisk omsorg ska utformas så att den stimulerar barns utveckling och lärande. I detta ingår att i samarbete med hemmen främja barns allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarsställande individer och medborgare. Barnen ska förberedas för fortsatt lärande och för

---

⁵ Skollagen 26 kap. 13, 15 -16 §§

utbildning inom skolväsendet. Barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling ska ges det stöd som deras speciella behov kräver. Verksamheten ska utformas med respekt för barnets rättigheter och i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna. Verksamheten ska utgå från en helhetssyn på barnet och barnets behov samt utformas så att den främjar allsidiga kontakter och social gemenskap.

Det har i den regelbundna tillsynen inte framkommit annat än att den granskade huvudmannen och verksamheten uppfyller kraven. Verksamheten har en egen villatomt som används som gård men man nyttjar även närliggande skog, Färsna gård och andra områden i närområdet. Läroplanen för förskolan vägleder utbildningens innehåll och är grunden i verksamhetens planering. Verksamheten erbjuder barnen möjlighet att utveckla sina språkliga kompetenser bland annat genom lek, samtal, sånger, ramsor och sagor. Material, spel och pussel finns tillgängligt för barnen. Barnkonventionen och värdegrunden är utgångspunkt i arbetet och det finns en levande likabehandlingsplan. Verksamheten arbetar aktivt med demokrati, värdegrunden och jämställdhet men har själva identifierat arbetet som ett utvecklingsområde. Då barngruppen är väldigt ung har fokus legat på språkutveckling och turtagning. Verksamheten har god kommunikation med vårdnadshavarna. Maten tillagas i verksamheten.

Verksamheten ska bedrivas i ändamålsenliga lokaler i grupper med lämplig sammansättning och storlek. Det ska finnas personal med sådan utbildning eller erfarenhet att barnets behov av omsorg och en god pedagogisk verksamhet kan tillgodoses. Ansvarig huvudman ska se till att personalen i verksamheten ges möjlighet till kompetensutveckling. Huvudmannen ska systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla verksamheten. Kvalitetsarbetet ska dokumenteras.⁶

Vid tidpunkten för tillsynen fanns 7 yngre barn inskrivna i den pedagogiska omsorgen, där två pedagoger arbetar. Bostaden där verksamheten bedrivs bedöms lämpa sig för ändamålet, personalen har den kompetens som krävs och ges möjlighet till kompetensutveckling. Den tillsynade huvudmannen har skriftliga rutiner för att ta emot och utreda klagomål mot verksamheten. Vårdnadshavare får information om rutinerna på olika sätt. Huvudmannen bedriver ett systematiskt och kontinuerligt arbete med att planera, följa upp och utveckla verksamheten.

Bedömningen är att verksamheten vid den granskade pedagogiska omsorgen bedrivs i en trygg lek- och lärorik miljö och utbildningen utformas så att den omfattar de mål och riktlinjer som gäller för pedagogisk omsorg. Barnen ges goda förutsättningar till lek, rörelse och lärande både inomhus, ute på den egna gården och i närområdet.

I syfte att höja kvaliteten i verksamheten ytterligare gavs inom ramen för tillsynen ett par förslag på utvecklingsområden som exempelvis åtgärder för ytterligare ökad barnsäkerhet samt råd på material, litteratur och länkar att använda för att utveckla arbetet med jämställdhet, normer och värden samt

---

⁶ Skollagen 25 kap. 2, 7 och 10 §§

barnkonventionen. Vidare gavs förslag på utvecklingsområden så som planeringsbok för verksamhetsansvarig, nätverksträffar och/eller föreläsningar.

En enskild som godkänts som huvudman för verksamheten ska ha insikt i och förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller samt bedömas lämplig⁷.

Det har av tillsynen inte framkommit annat än att huvudmannen och verksamhetsstället uppfyller kraven som anges ovan.

Övriga granskningar

Den huvudman som följts upp efter 2023 års tillsyn har löpande under 2024 fått rådgivning och har därefter kommit i gång med sitt arbete och dokumentationen av det systematiska kvalitetsarbetet. Arbete med och dokumentationen av det systematiska kvalitetsarbetet kommer att följas ännu en period, både enskilt och i grupp med övriga pedagogiska omsorger under hösten 2024 och våren 2025.

Råd och vägledning utanför den regelbundna tillsynen

Ett informationsmöte för de pedagogiska omsorgerna med fokus på kommunens arbete med budget och bidrag till fristående aktörer samt information kring särskilt stöd och tilläggsbelopp har genomförts i januari 2024. En kompetensutvecklingsdag med temat "utomhuspedagogik" på Färsna gård under ledning av Norrtälje Naturcentrum har genomförts i september 2024 och ytterligare ett informationsmöte är planerat till december 2024. Detta möte kommer bland annat beröra ersättningar för 2025 samt systematiskt kvalitetsarbete.

De pedagogiska omsorgerna har även utnyttjat möjligheten till råd och vägledning genom telefonsamtal och e-post till Barn- och utbildningsförvaltningen.

Samtliga verksamheter, både pedagogisk omsorg och fristående förskolor, som omfattats av tillsyn under året har svarat på en utvärderingsenkät om genomförd tillsyn. Samtliga svaranden har uppgett att de upplever att tillsynen varit givande för deras verksamhet.

7. Vi upplever att tillsynen var givande för vår verksamhet

● Ja	8
● Nej	0

Svaren på utvärderingsenkäten kommer att ligga till grund för tillsynsinspektörernas utvecklingsarbete. Enkäten kommer även under 2025 att skickas ut.

[Fullständiga enkätsvar](#)

HÄNDELSER UNDER 2024

- En huvudman har kommit in med en ansökan om att tillfälligt utöka sin verksamhet med ett barn under våren 2025 som beviljades.